

Шановні колеги!

Від імені суддів Конституційного Суду України щиросеречно вітаю вас із початком роботи Східноєвропейського форуму з правової реформи «20 років Конституції України: європейська правова традиція і український контекст – виміри правової реформи».

Обрана організаторами цього представницького зібрання науковців у галузі права тема «20 років Конституції України: європейська правова традиція і український контекст – виміри правової реформи» – напрочуд важлива й актуальна, оскільки останнім часом намітився «прорив» у реалізації довгоочікуваних суспільством реформ вітчизняного законодавства.

Зробивши вибір на користь інтеграції з Європейським співтовариством, Українська держава взяла на себе зобов'язання щодо реформування законодавства відповідно до загально-визнаних міжнародних стандартів. Як свідчать послідовні та цілеспрямовані дії Парламенту, Президента, Уряду України, незважаючи на жорсткий опір колись дружньої сусідньої держави, ці зобов'язання виконуються, і наші європейські партнери розуміють це.

Водночас, як слушно визначили організатори форуму, прогресивні реформаторські перетворення повинні спиратися на європейські правові традиції, а реалізовуватися в українському контексті, що відповідає загально-визнаному принципу субсидіарності в сучасному міжнародному праві.

Не варто забувати, що українська правова наука і практика має глибоке

історичне підґрунтя. Досить лише згадати «Руську Правду», яка, на відміну від тогочасного європейського права, не передбачала застосування смертної кари, і Конституцію Пилипа Орлика, яка майже на сторіччя випередила Конституцію США. Закладені у цих та інших історичних документах ідеї справедливості і демократії як такі, що відповідають менталітету українців, дістали своє втілення і в сучасних правових актах незалежної Української держави, насамперед – у Конституції України 1996 року, високо оціненій іноземними фахівцями у галузі конституційного права.

Слід зазначити, що 20 років дії Основного Закону України свідчать про те, що окремі його положення, зокрема щодо реалізації головного постулату незалежної та суверенної України – визнання її демократичною, правовою і соціальною державою, потребують розвитку. При цьому наші співвітчизники можуть сподіватися на те, що новели, які готує законодавець із цих питань, сприятимуть прогресу в регулюванні правовідносин у соціумі, формуванні інститутів громадянського суспільства, удосконаленні загальнодержавного механізму захисту їхніх конституційних прав, свобод і законних інтересів.

У цьому контексті особливого значення набувають зустрічі вітчизняних та зарубіжних фахівців для обміну науковими розробками і досвідом, з метою напрацювання рекомендацій законодавцю щодо органічного поєднання європейських і вітчизняних

традицій у процесі конституційного реформування.

Оскільки конституційна реформа – тривалий за часом процес, який стосується регулювання правовідносин практично у всіх галузях суспільного життя, то вважаю за доцільне підтримати ідею не обмежуватися тільки сьогоднішнім обговоренням проблем у галузі права, а зробити такі зустрічі традиційними, наприклад щорічними. На мій погляд, це сприятиме вирішенню головного за-

вдання реформи вітчизняного законодавства – створення надійного правового фундаменту для реалізації цілей і завдань Української держави.

На завершення хочу побажати учасникам Східноєвропейського форуму правових реформ творчого натхнення, плідної роботи та цікавих дискусій.

Ю. В. Баулін, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України, Голова Конституційного Суду України